

T.C.
UYU MAZLIK MAHKEMES

ESAS NO : 2021/346
KARAR NO : 2021/435
KARAR TR : 20/09/2021

ÖZET: 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen kararlar arasındaki çeli ki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması ko ulunu ta ımayan BA VURUNUN REDD gerekti i hk.

K A R A R

**Hüküm Uyu mazlı ının
Giderilmesi steminde**

Bulunan Davacı : . G.
Vekilleri : Av.F. Ö., Av. ayen D. Ö.
Davalı : Türkiye Elektrik Da ıtım Anonim irketi (TEDA)
Genel Müdürlü ü
Vekili : Av. T. B.

I. DAR YARGIDA DAVA SÜREC

A. Dava Konusu Olay

1. Davacı . G. vekili; müvekkilinin 25/08/2012 tarihinde yapılan sözlü sınavda ba arılı oldu unu, TEDA Genel Müdürlük Makamının 05/09/2012 tarih ve 725 sayılı oluru ile, 4857 sayılı Kanuna tabi olarak atanmasının uygun bulundu unu, 27/09/2012 tarihinde Akdeniz Elektrik Da ıtım A. . Antalya 1 Müdürlü ü emrinde çalı maya ba ladı ını; sadece temsilcilikler emrinde genel aydınlatma denetiminde çalı tırılması istemiyle 25/04/2013 tarihli dilekçeyle ba vuru yaptı ını, ba vurusunun süresinde cevap verilmeyerek reddedildi ini; müvekkilinin çalı tı ı kurumun özelle tirme kapsamında alıcı orta a devir ve teslim edildi ini, davalı idarede temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalı tırılmak üzere i akdini imzaladı ını, bu görevde keyfi olarak çalı tırılmasının yasaya aykırı oldu unu, bu uygulama ile Avrupa Sosyal artının adil çalı ma ko ullarının ve Birle mi Milletler Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Sözle mesinin güvenli çalı ma artlarının ihlal edildi ini ileri sürerek; *genel aydınlatma denetiminde çalı maya ili kin* istemin zımmen reddine ili kin i lemin iptali istemiyle idari yargı yerinde dava açmı tır.

B. Yargılama A amaları

2. **Antalya 1. dare Mahkemesi 05/09/2013 tarihli ve E.2013/1051, K.2013/1138 sayılı kararıyla**, özelle tirme kapsamında çalı tı ı kurum 28/05/2013 tarihinde Ak Den Enerji Da ıtım ve Perakende Satı Hizmetleri A. .'ne devrolunan ve davalı idare bünyesinde 4857 sayılı Kanununa tabi olarak çalı an davacının, sadece temsilcilikler emrinde genel aydınlatma denetiminde çalı tırılmasına yönelik yaptı ı ba vurunun cevap verilmemek suretiyle reddine ili kin i leme kar ı açtı ı davanın görüm ve çözümünün Mahkemelerinin görev alanına girdi i gerekçesiyle görevsizlik kararı vermi tır.

3. Temyiz isteminde bulunulması üzerine, Danı tay Be inci Dairesi 24/06/2014 tarihli ve E.2013/9973, K.2014/5466 sayılı kararıyla, kamu iktisadi te ebbüslerinde kamu hizmetlerinin yürütülmesi amacıyla alınan kararların idari nitelik ta ıdı ı, asli ve sürekli kamu görevini yerine getiren çalı anlar hakkındaki i lemlerin de aynı nitelikte oldu u, bu ba lamda yönetimle görevlileri arasındaki ili kinin idare hukuku ilkelerine dayanan kamu hukuku ili kisi oldu u ve bunların yönetimle olan ili kilerinden do an uyu mazlıkların kamu hukukuna göre idari yargı yerinde çözümlenmesi gerekti i gerekçesiyle görevsizlik kararını bozmu tur. Ancak dare Mahkemesince, bozma kararına uyulmayarak, davanın görev yönünden reddi yolundaki ilk kararda ısrar edilmi tir.

4. Danı tay dare Dava Daireleri Kurulu 18/05/2015 tarihli ve E.2014/5336, K.2015/1879 sayılı kararıyla, verilen kararın usul ve hukuka uygun bulundu u gerekçesiyle temyiz isteminin reddine, Antalya 1. dare Mahkemesi'nin 31/10/2014 günlü, E.2014/1576, K.2014/1295 sayılı ısrar kararının onanmasına karar verdi ; kararın düzeltilmesi istemi de aynı Kurulun 15/06/2016 tarihli ve E.2015/4706, K.2016/2553 sayılı kararıyla reddedilmi ve görevsizlik kararı kesinle mi tir.

II. ADL YARGIDA DAVA SÜREC

A. Dava Konusu Olay

5. Davacı . G. vekili, müvekkilinin TEDA 'a ba lı irketlerden AKEDA 'ta 4857 sayılı yasaya tabi daimi i çi statüsünde Antalya 1 Müdürlü ünde çalı maya ba ladı nı, AKEDA 'ın özelle mesi sürecinde devir a masına gelinmesi üzerine 25/04/2013 tarihinde "sadece genel aydınlatma denetiminde" çalı mak için müracaat etti ini, müvekkilinin geçici olarak çalı tı ı Akdeniz EDA 'ın özelle me kapsamında alıcı ortaklı a teslim ve devredildi ini, davalı idarenin sükût ve ret kararının imzaladı ı sözleşmeyi yok saydı nı; ret kararı üzerine idari yargı yerinde açılan davanın, Adli Yargı yerinin görev alanına girdi i gerekçesiyle reddedildi i ve kararın kesinle ti ini, davanın idari yargının görev alanına girmesi nedeniyle olumsuz görev uyu mazlı nın çözümü için i bu davayı açtıklarını ifade ederek; i akdinin feshinin geçersizli ine ve müvekkilinin eski i ine iadesine karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmı tir.

B. Yargılama A amaları

6. **Antalya 4. Mahkemesi 02/11/2017 tarihli ve E.2016/416, K.2017/369 sayılı kararı ile**, davanın reddine karar verdi tir. Kararın ilgili kısmı öyledir:

"...dava dilekçesinde sözü edilen dare Mahkemesindeki davanın i akdinin feshinden önce açıldı ı, bu dava devam ederken 15/11/2013 tarihinde i akdinin feshedildi i (akdin bu tarihte feshedildi i SGK hizmet dökümünden de anla ılmaktadır) görülmektedir. Bu durumda Kanunu'nun 21/1 maddesi gere ince i e iade talebi ile 1 ay içerisinde dava açılması (en geç 15/12/2013 tarihine kadar) gerekirken i bu davanın 11/10/2016 tarihinde açıldı ı, bu nedenle olayda hak dü ürücü sürenin doldu u görülmü ve bu nedenle i e iade talepli i bu davanın reddine karar vermek gerekmi tir.

Öte yandan davacı vekili müvekkilinin çalı ması gereken bölümden ba ka bir bölüme çalı tırılmasına dair i lemin iptalini istediklerini, bu talebin idarî yargı tarafından reddedildi ini, olumsuz görev uyu mazlı ı çıkarılarak dosyanın uyu mazlık mahkemesine gönderilmesini talep ettiklerini beyan etmi tir. Bu iddianın Kanunu'nun 22. maddesi kapsamında çalı ma ko ulla rında de i iklik olarak kabul edilmesi gerekti i, tek taraflı

de i ikliklerin i çiyi ba lamayaca ı, bu hususu de erlendirmenin Mahkemelerinin görevi kapsamında oldu u, süresi içinde açılacak i e iade veya alacak davalarında Mahkemeleri tarafından de erlendirilmesi gerekti i, bu davanın süresinde olmad ının tespit edilmesi nedeniyle i bu davada de erlendirilmesine gerek olmad ı, olumsuz görev uyu mazlı ı çıkarılması gerekti i talebinin de yerinde olmad ı ı kabul edilmi tir."

7. stinaf yoluna ba vurulması üzerine Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 10. Hukuk Dairesi 27/03/2018 tarihli ve E.2018/128, K.2018/689 sayılı kararı ile, istinaf isteminin esastan reddine; temyiz yoluna ba vurulması üzerine Yargıtay 9. Hukuk Dairesi 18/09/2018 tarihli ve E.2018/6983, K.2018/16017 sayılı kararı ile, temyiz isteminin reddine karar vermi , böylelikle ilk derece mahkemesi kararı kesinle mi tir.

III. UYU MAZLIK MAHKEMES N DEN STEK

8. Davacı . G. vekili, Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı na gönderilmek üzere verdi i dilekçede; konusu, sebebi ve davalı tarafı(TEDA) aynı olan bir uyu mazlık hakkında, müvekkili ile aynı hukuki durumda olan ki ilerin aynı istemle açmı oldukları davalarda; iki farklı yargı kolu(adli-idari yargı) tarafından verilen iki farklı karar bulundu unu; Mahkeme kararları arasındaki bu çeli ki nedeniyle müvekkilinin sınavla atanmaya hak kazandı ı TEDA Akdeniz Bölge Temsilcili i'nde genel aydınlatma denetimi görevine ba lamasının, di er ki ilerin aksine mümkün olmad ını; bu sebeple gerek müvekkilinin hakkının teslim edilmesi, gerekse aynı hukuki durumda olan di er ki iler arasındaki e itli in sa lanması, böylelikle Türk hukuk sistemine duyulan güven ve istikrarın tesis edilmesi adına söz konusu iki farklı yargı kolu arasında ortaya çıkan hüküm uyu mazlı ının giderilmesinin gerekti ini ifade ederek; dava konusu hakkında Antalya 4. Mahkemesince verilen "*davanın reddine*" yönelik 02/11/2017 tarih ve E.2016/416, K.2017/369 sayılı karar ile aynı konuda "*dava konusu i lemin iptali*" yönünde verilen Antalya 3. dare Mahkemesinin 19/03/2015 tarih ve E.2014/1629, K.2015/403; 03/04/2015 tarih ve E.2014/1558, K.2015/509 sayılı; 19/03/2015 tarih ve E.2014/1559, K.2015/402 sayılı, Antalya 2. dare Mahkemesinin 26/03/2015 tarih ve E.2014/1668, K.2015/481 sayılı kararları arasında ortaya çıkan hüküm uyu mazlı ının giderilmesi taleplerinin kabulü ile; belirtilen adli ve idari yargı kararları arasındaki farklılı ın giderilmesi için; Antalya 4. Mahkemesi'nin 02/11/2017 tarih ve E.2016/416, K.2017/369 sayılı kararının kaldırılmasına; hukuka aykırılı ı ortaya konulan dava konusu i lemin iptaline karar verilmesini talep etmi tir.

9. Davacı . G. vekilinin, Uyu mazlık Mahkemesi Ba kanlı na verdi i dilekçede "*dava konusu i lemin iptali*" yönünde verildi ini belirtti i kararlara ili kin bilgiler kısaca u ekildedir:

- Davacı M. H.'in vekili; Akdeniz EDA 'ın özelle tirilmesi nedeniyle müvekkilinin 25/04/2013 tarihli Akdeniz Bölge Temsilcili iindeki Genel Aydınlatma Denetimi görevine atamasının yapılmasına dair talebinin zımnen reddine ili kin TEDA i leminin hukuka aykırı oldu unu, temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalı tılmak üzere i akdi kuruldu unu ileri sürerek red kararının iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle TEDA Genel Müdürlü üne kar ı idari yargı yerinde dava açmı ; Antalya 3. dare Mahkemesi 09/10/2013 tarih ve E.2013/1003, K.2013/980 sayı ile, görevsizlik kararı vermi ; temyiz edilmesi üzerine Danı tay Be inci Dairesince davanın idari yargıda çözülmesi gerekti inden bahisle *kararın bozulması* üzerine, Antalya 3. dare Mahkemesi 19/03/2015

tarihli ve E.2014/1629, K.2015/403 sayılı kararıyla, *dava konusu i lemin iptaline* karar vermi ; temyiz kanun yoluna ba vurulması üzerine Danı tay Be inci Dairesince onanan karar kesinle mi tir.

- Davacı S. Y.'un vekili; Akdeniz EDA 'ın özelle tirilmesi nedeniyle müvekkilinin 25/04/2013 tarihli Akdeniz Bölge Temsilcili indeki Genel Aydınlatma Denetimi görevine atamasının yapılmasına dair talebinin zımnen reddine ili kin TEDA i leminin hukuka aykırı oldu unu, temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalı tırlmak üzere i akdi kuruldu unu ileri sürerek red kararının iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle *TEDA Genel Müdürlü üne* kar ı idari yargı yerinde dava açmı ; Antalya 3. dare Mahkemesi 02/10/2013 tarih ve E.2013/1001, K.2013/951 sayı ile, görevsizlik kararı vermi ; temyiz edilmesi üzerine Danı tay Be inci Dairesince davanın idari yargıda çözümlmesi gerekti inden bahisle *kararın bozulması* üzerine, Antalya 3. dare Mahkemesi 03/04/2015 tarihli ve E.2014/1558, K.2015/509 sayılı kararıyla, *dava konusu i lemin iptaline* karar vermi ; temyiz kanun yoluna ba vurulması üzerine Danı tay Onbirinci Dairesince onanan karar kesinle mi tir.

-Davacı O. B.'ın vekili; Akdeniz EDA 'ın özelle tirilmesi nedeniyle müvekkilinin 25/04/2013 tarihli Akdeniz Bölge Temsilcili indeki Genel Aydınlatma Denetimi görevine atamasının yapılmasına dair talebinin zımnen reddine ili kin TEDA i leminin hukuka aykırı oldu unu, temsilcilikler emrinde sadece genel aydınlatma denetimlerinde çalı tırlmak üzere i akdi kuruldu unu ileri sürerek red kararının iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle *TEDA Genel Müdürlü üne* kar ı idari yargı yerinde dava açmı ; Antalya 3. dare Mahkemesi 09/10/2013 tarih ve E.2013/1002, K.2013/979 sayı ile, görevsizlik kararı vermi ; temyiz edilmesi üzerine Danı tay Be inci Dairesince davanın idari yargıda çözümlmesi gerekti inden bahisle *kararın bozulması* üzerine, Antalya 3. dare Mahkemesi 19/03/2015 tarihli ve E.2014/1559, K.2015/402 sayılı kararıyla, *dava konusu i lemin iptaline* karar vermi ; temyiz kanun yoluna ba vurulması üzerine Danı tay Be inci Dairesince onanan karar kesinle mi tir.

- Davacı O. T.'un vekili; Akdeniz Elektrik Da ıtım A. 'de i çi statüsünde çalı an müvekkilinin, Akdeniz Elektrik Da ıtım A. 'nin özelle tirilmesi sebebiyle, Türkiye Elektrik Da ıtım A. Genel Müdürlü ü'nün Akdeniz Temsilcili ine genel aydınlatma denetimi görevine atanmamasına ili kin i lem ile Antalya Bölge Temsilcili ine yapılan atamaların iptali ve yürütmenin durdurulması talebiyle *TEDA Genel Müdürlü üne* kar ı idari yargı yerinde dava açmı ; Antalya 2. dare Mahkemesi 06/08/2013 tarihli ve E.2013/720, K.2013/918 sayı ile görevsizlik kararı vermi ; temyiz kanun yoluna ba vurulması üzerine Danı tay Be inci Dairesince davanın idari yargıda çözümlmesi gerekti inden bahisle *kararın bozulması* üzerine, Antalya 2. dare Mahkemesi 26/03/2015 tarihli ve E.2014/1668, K.2015/481 sayılı kararıyla; *dava konusu i lemin iptaline* karar vermi ; temyiz kanun yoluna ba vurulması üzerine Danı tay Be inci Dairesince onanan karar kesinle mi tir.

10. Dilekçe içeri i ile dilekçeye ekli karar suretleri ve Mahkememizce istenilmesi üzerine ilgili Mahkemelerce gönderilen dava dosyaları incelendi inde, Yargıtay Cumhuriyet Ba savcısı ile Danı tay Ba savcısının görüşlerinin alınmasına gerek görülmemi tir.

IV. LG L HUKUK

11. 2247 sayılı Uyu mazlık Mahkemesinin Kurulu ve İyeli i Hakkında Kanun'un "Mahkemenin görevi" ba lı ını ta ıyan 1. maddesinin ilk fıkrası öyledir:

"Uyu mazlık Mahkemesi; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası ile görevlendirilmi , adli ve idari yargı mercileri arasındaki görev ve hüküm uyu mazlıklarını kesin olarak çözmeye yetkili ve bu kanunla kurulup görev yapan ba ımsız bir yüksek mahkemedir."

12. 2247 sayılı Kanun'un, 3. Bölümünde, "Hüküm Uyu mazlı ı" üst ba lı ı altındaki 24. maddesi öyledir:

"(De i ik birinci fıkra: 21/1/1982 - 2592/7 md.) 1 nci maddede gösterilen yargı mercileri (1) tarafından, görevle ilgili olmaksızın kesin olarak verilmi veya kesinle mi , aynı konuya ve sebebe ili kin, taraflarından en az biri aynı olan ve kararlar arasındaki çeli ki yüzünden hakkın yerine getirilmesi olanaksız bulunan hallerde hüküm uyu mazlı ının varlı ı kabul edilir.

(Mülga ikinci fıkra: 2/7/2018 – KHK-703/183 md.)

İlgili ki i veya makam Uyu mazlık Mahkemesine ba vurarak hüküm uyu mazlı ının giderilmesini isteyebilir. Bu halde olumsuz görev uyu mazlı ının çıkarılması ile ilgili 15 ve 16 ncı maddelerdeki usul kuralları uygulanır."

13. 2247 sayılı Kanun'un Yargı merciince yapılacak i lemler ba lıklı 15. maddesi öyledir:

"Olumsuz görev uyu mazlıklarında dava dosyaları, son görevsizlik kararını veren yargı merciince, bu kararın kesinle mesinden sonra taraflardan birinin istemi üzerine, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek Uyu mazlık Mahkemesine gönderilir ve görevli yargı merciinin belirlenmesi istenir."

14. 2247 sayılı Kanun'un Uyu mazlık Mahkemesince yapılacak i lemler ba lıklı 16. maddesi öyledir:

"Uyu mazlık Mahkemesi, olumsuz görev uyu mazlı ı ile ilgili dosyaların ilk incelemesi sırasında ve gerekli gördü ü hallerde ilgili Ba savcıların görüşünü de alarak, görevli yargı merciini belirten kararını verir."

V. NCELEME VE GEREKÇE

15. Uyu mazlık Mahkemesinin Celal Mümtaz AKINCI'nın ba kanlı ında, Üyeler ükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 20/09/2021 tarihli toplantısında, Raportör-Hâkim Ta kın ÇEL K'in, 2247 sayılı Kanun'da öngörülen ko ulları ta ımayan ba vurunun reddi gerekti i yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Ba savcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil brahim Ç FTÇ ile Danı tay Savcısı Yakup BAL'ın ba vurunun reddi gerekti i yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gere i görüşü lüp dü ünüldü:

16. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde anılan hükme göre, hüküm uyu mazlı ının ortaya çıkabilmesi için:

- a) Uyu mazlık do uran hükümlerin, adli ve idari yargı mercileri tarafından verilmesi,
- b) Konu, dava sebebi ve taraflardan en az birinin aynı olması,
- c) Her iki kararın da kesinle mi olması,

- d) Kararlarda davanın esasının hükme bağlanması,
e) Kararlarda arasındaki çelişki nedeniyle hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması koşullarının birlikte gerçekleşmesi aranmaktadır.

17. 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesi ile, iki ayrı yargı merciinden verilen birbiriyle çelişki kararlar nedeniyle bir kimsenin hakkının yerine getirilmesinin olanaksız bulunması halinde, Uyuşmazlık Mahkemesince bu çelişkinin giderilmesi yoluyla, o kimse hakkında bir çözüme ulaşılabileceği amaçlanmakta olup, bu suretle verilecek kararın uyuşmazlıkla ilgisi bulunmayan özel ve tüzel kişileri etkilememesi gerekmektedir. Diğer bir anlatımla, "*hakkın yerine getirilmesinin olanaksız bulunması*" durumu; davacı yönünden subjektif bir nitelik taşımakta ve yargı kararı ile kendisine tanınmış bir hakkın yerine getirilmemesi söz konusu iken, davalı yönünden, ilamı yerine getirmekle yükümlü olması bakımından objektif bir nitelik taşımakta ve davacıya yargı kararı ile tanınmış olan bir hakkın idarece yerine getirilmesinin olanaksızlığını ifade etmektedir.

18. Bilindiği üzere, yargı yerlerinin kesinleşmiş kararları, davanın taraflarını bağlar, üçüncü kişileri bağlamaz.

19. Olayda, davacı .G.'e ilişkin olarak idari yargı yerinde açılan davanın görevsizlik, adli yargı yerinde açılan davanın red kararı verilerek sonuçlandırıldığı; adı geçen vekili tarafından Uyuşmazlık Mahkemesine yapılan başvuruda ise, başka davacıların idare mahkemelerinde açtıkları ve iptalle sonuçlanan kararları dikkate alınarak bir hükme varılmasının istenildiği görülmektedir.

20. Önümüzdeki başvuruda hüküm uyuşmazlığı bulunduğu idari yargı ve adli yargı kararlarının incelenmesinden, hüküm uyuşmazlığına konu edilen davalarda:

- Yargı yerlerince verilen kararların kesinleştiği,
- Davalıları aynı (TEDA Genel Müdürlüğü) olmakla birlikte davacılarının farklı kişilerin olduğu,
- Yargı yerlerince verilen ve kesinleşen kararlar nedeniyle farklı davacılar yönünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksızlığından söz edilemeyeceği anlaşılmıştır.

21. Bu durumda, önümüzdeki dosyada adli ve idari yargı yerlerinde verilen kararlarda 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde hüküm uyuşmazlığının ortaya çıkabilmesi için aranan koşullardan "*kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması*" koşulunun gerçekleşmediği sonucuna varılmıştır.

22. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak; 2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *kararlar arasındaki çelişki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması* koşulunu taşımayan başvurunun reddi gerekmemiştir.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

2247 sayılı Kanun'un 24. maddesinde öngörülen *kararlar arasındaki çeli ki yüzünden hakkın yerine getirilmesinin olanaksız olması* ko ulunu ta ımayan BA VURUNUN REDD NE,

20/09/2021 tarihinde, OY B RL LE KES N OLARAK karar verildi.

Ba kan
Celal Mümtaz
AKINCI

Üye
ükrü
BOZER

Üye
Mehmet
AKSU

Üye
Biol
SONER

Üye
Aydemir
TUNÇ

Üye
Nurdane
TOPUZ

Üye
Ahmet
ARSLAN